

P.P. PRACOWNIE KONSERWACJI ZABYTKÓW
PRACOWNIA w SZCZECINIE, ul. RYCERSKA 3

Obiekt: Park pałacowy - część leśna
Broczyna, gm. Miastko, woj. śląskie
Adres: ewidencja ogólna dendrologiczno-
stadium: technologiczna
Część:
Gł. Projektant:
Projektant: inż. Henryk Orzech
Nr zlec. 75/78 Rok 1979

gm. Wzbiełino?

W.P. Szczecin, zam. nr 2855-74 5000

uniw.-5:000-1075/75

4003

Zob. 2018 (przyległy)

BIURO
BADAŃ I DOKUMENTACJI ZABYTKÓW
76-200 ŚLĄSK
ul. Jaracza 6, tel. 64-34
Nr. inw. 1505.

BIBLIOTEKA
Zarząd Ochrony i Konserwacji Zespołu Pałac.-Ogród.
Nr inw. 4003
ul. Szwoleżerów Nr 9 tel. 29-67-78

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nr inw. 4003

ANALIZA I OCENA WARTOŚCI ZABYTKOWYCH ZAŁOŻEŃ ZIELENI

Park, ogród, aleja, zielen towarzysząca Rodzaj parku/ogrodu: klasztorny, zamkowy, <u>palacowy</u> , dworski, miejski Czas powstania: <u>II poł XIX w.</u> Forma stylowa: <u>krajobrazowy</u> Wielkość: <u>1,28 ha</u>		Nazwa: <u>Broczyna</u> Adres: <u>Gm. Miastko Trzebielno</u> Województwo: <u>śląskie</u> Użytkownicy: <u>Adam Łasowski</u>	
---	--	--	--

K R Y T E R I A		0	1	2	3	4	
		zły	mierny	db	b. db		
A	I.	Stopień przetrwania elementów dawnego układu przestrzennego					
	Wartości zabytkowe	1. Osie i ciągi kompozycji (relacja z architekturą)		+			
		2. Układ dróg	+				
		3. Stopień przetrwania starodrzewia			+		
		4. Układ wodny i pierw. ukształt. terenu			+		
		5. Zachowanie dawnych elementów architektury i małej architektury					
	II.	Wartość układu przestrzennego					
		1. Jednorodność stylu całego układu lub wysoka czytelność nawarstwień stylowych		+			
		2. Wartość historyczna układu (dawność)					
		3. Wartość obiektów architektury					
		4. Reprezentatywność lub unikalność w skali regionu lub kraju					
		5. Wartości krajobrazowe i estetyczne			+		
	III.	Wartości tradycji historycznej (w sensie potencjalnych walorów turystycznych)					
		1. Związek obiektu z postaciami lub wydarzeniami historycznymi	+				
		8					
		Wartości zabytkowe ogółem					
B	I.	Wartości przyrodnicze i ekologiczne					
	Wartości przyrodnicze i ekologiczne	1. Rzadkie gatunki drzew i krzewów		+			
		2. Drzewa o charakterze pomników przyrody			+		
		3. Intensywność zadrzewienia					
		4. Stan zdrowotny drzewostanu			+		
		5. Znaczenie ekologiczne			+		
	11						
		Wartości przyrodnicze ogółem					
		11					
		Ogólna ocena obiektu					

Analizę sporządził:

Data:

Ewid. - 1979r.

Uwaga dotycząca koniecznej doraźnej interwencji w zakresie zmiany sposobu użytkowania obiektu oraz działań konserwatorskich w odniesieniu do zadrzewienia i obiektów architektonicznych — podać na odwrocie karty!

*Jest to ex pte. lasu zabiera park-palac w Broczynie -
 uzupełnienie poprzednio wykonanej P.Z.POLMARK 132/1/86 n.6000.
 dokumentacji*

P.P. PRACOWNIE KONSERWACJI ZABYTKÓW

Oddział w Szczecinie

Pracownia Dokumentacji Naukowo-Historycznej

B R O C Z Y N A

gm. Miastko, woj. słupskie

Park pałacowy cz. leśna

Nadleśnictwo Dretyn

Obwód Dretyn oddz. 30 h

Ewidencja ogólna dendrologiczno-techniczna
wykonana na zlecenie Okręgowego Zarządu
Lasów Państwowych w Szczecinku.

P.P. PRACOWNIE KONSERWACJI ZABYTKÓW
Oddział Szczecin (9)
PRACOWNIA DOKUMENT. NAUKOWO-HISTORYCZNEJ
ul. Korsarzy Nr 2 tel. 470-81(69) w. 843
70-540 Szczecin
Zamek Książąt Pomorskich

Autor: inż. Henryk GRUŃKI

Foto: Jolanta KURONSKA

Kier.Pracowni: mgr Krystyna KROMAN

Recenzent : mgr Lubomira NABEJSKA

Szczecin, kwiecień 1979 r.

A R C H I W U M
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nr inw. 7003

~~BIBLIOTEKA~~

~~Zarząd Ochrony i Konserwacji Zesp. Pałac.-Ogród.~~

~~Nr inw. 7003 dep~~

~~ul. Szwoleżerów Nr 9. tel. 25-61-76~~

M E T R Y C Z K A P A R K U - O G R O D U

1.	Adres: miejscowość /dzielnica, ulica, nr posesji/		gmina:	województwo:
	Proczyna /Drotzen/		Miastko	śląskie pomorskie
2.	Nazwa parku:		aktualna:	leśny
			dawna:	
3.	Rodzaj parku i stan jego zachowania:			
	leśny - przyrodny z dobrze zachowanym starodrzewiem			
4.	Czas powstania i najważniejsze fazy przekształceń:			Autor:
	II-ga połowa XIX w - przekształcenie naturalnym rozrostem drzew			-
5.	Powierzchnia parku:	Ogółem ha:	w tym: wód w ha	Istniejące budynki: 1/o wartościach zabytk.
		1,23 ha	0,08	brak
6.	Nr i data rejestru parku -ogrodu:	6 ^a .Opinia Komisji Konserw		2. Inne:
	A-236 z 30.11.1986 dwór i park			
7.	Użytkownicy obiektu:			
	Okręgowy Zarząd Lasów Państwowych w Szczecinku Nadleśnictwo Dretyn, Obręb Dretyn Oddz. 150 h Min. Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego			
8.	Istniejące dokumentacje /data i autor/	1. Pomiar sytuacyjno-wysokościowy	2. Inwentaryzacja zieleni:	
	brak	brak	brak	
	3. Studium historyczne:	4. Założenia techniczno-ekonom.:	5. Dokumentacje branżowe, techniczne i ekspertyzy:	
	brak	brak	brak	
9.	Przeprowadzone remonty:	Budynków	Parku	Metrykę sporządził: Data: 12.11.1986
	-	-	-	Gruch

I. KRÓTKA ANALIZA HISTORYCZNA

1. Ewolucja układu parkowego.

Park pałacowy w Broczynie został opracowany w 1977 r. przez inż. Wojciecha Wierszowieckiego za zlecenie WKZ w Słupsku. Niniejsze opracowanie dotyczy parku leśnego położonego wzdłuż potoku na południe od powyższego parku.

Mimo odmienności charakteru i warunków powstania, park leśny był ciągłym spacerowym przechodzącym dalej w las. Założony został jako pas drzew z dwiema polanami na obrzeżach w sąrycowanym zagłębieniu wzdłuż przepływającego potoku.

Park założony został w okresie gdy Broczyna należała do rodu von Zitzewitz'ów /1819-1909/. W 1909 r. Broczyna sprzedana została Paulowi Kluge a w ostatnim okresie /1926-1945/ właścicielem Broczyny był dr. Helmuth Hendel. Po wojnie dobra leśne przeszły pod administrację Lasów Państwowych. Pałac wraz z parkiem pałacowym wydzielony został na potrzeby ośrodka wczasów rodzinnych PZB w Kołobrzegu.

2. Dawne plany

Brak. Korzystano jedynie z map gospodarstw ch. nadleśnictwa.

Źródła do dziejów parku

1. Plan urządzenia gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Dretyna, Obręb Dretyna.
2. Ewidencja parku pałacowego w Broczynie. Oprac. inż. Wojciech Wierszowiecki w posiad. WKZ w Słupsku.
3. S.Kownas, A.Sienicka: Parki, zabytkowe drzewa i rezerwy woj. koszalińskiego. Szczecin 1965 r.
4. Wł.Seneta : Dendrologia W-wa 1973 r.

II. CHARAKTERYSTYKA STANU ISTNIEJĄCEGO

1. Układ przestrzenny

Ośią założenia parku leśnego jest potok wijący się meandrami po niewielkiej dolinie. /fot.1/. Przestrzeń parku wypełniają: drzewostan i dwie polany pokryte murawą. Część parku po prawej stronie potoku jest wilgotniejsza i silnie zakrzewiona. Lewa strona potoku jest wyższa, suchsza i z śladem dawnej ścieżki spacerowej. Na polanie postawiona została w okresie powojennym drewniana szopa. /Fot.2/ Drzewa rozmieszczone są swobodnie i w grupach tworząc altany. Park jest nieogrodzony, z resztkami ogrodzenia żerdziowego od strony lasu. Park otoczony jest polami wsi. Od południa przylega drzewostan gospodarczy. Od północy łąka i łąka po dawnym sadzie. Od strony wschodniej powierzchnie te są osłonięte szpalerami świerka. Od strony północnej założenie parkowe logicznie przechodzi w park pałacowy otaczający pałac dzierżawiony ostatnio przez PZB w Kołobrzegu.

2. Skrócona inwentaryzacja roślin

W drzewostanie dominuje świerk, którego udział wynosi ok. 40% ilości drzew. Z innych gatunków udział buka wynosi 10%, podobnie sosny, lipy, dębu i kasztanowca. Wiek drzew: 120 lat dębów i ok. 100 lat pozostałych gatunków.

Podszyt krzewów zajmuje 50% powierzchni parku i złożony jest z bzu czarnego, leszczyny, Anieguliczki i podrostu buka.

Stan zdrowotny drzew dobry. Największy obwód pnia 420 cm posiada dąb szypułkowy.

3. Analiza stopnia zachowania układu zabytkowego.

Z braku danych archiwalnych nie jest możliwe przeprowadzenie porównania stanu aktualnego z historycznym.

Wnosić można, że park obecny jest rezultatem naturalnej ewolucji zespołu leśnego.

4. Rola obiektu w krajobrazie.

a/ zurbanizowanym

Park wraz z parkiem pałacowym i otaczającymi łakami jest estetycznym i funkcjonalnym otoczeniem pałacu.

b/ naturalnym

Park posiada duże znaczenie wodochronne jako otoczenie wraz z innymi lasami doliny potoku.

III. WNIOSKI dotyczące:

=====

1. Granice ochrony konserwatorskiej w zakresie:

a/ ochrony układu parku

Obejmuje założenie parkowo-pałacowe wg. opracowania z 1977 r. oraz park leśny w aktualnych granicach oraz były sad wraz ze szpalerem.

b/ ochrony ekologicznej

Obejmuje park pałacowy, dawne sady park leśny i drzewostan w podłoż. 30 j.

c/ ochrony kompozycji widokowej

Nie wyznaczają się.

213. Eventualne zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania i zakres niezbędnej renowacji.

Zdaniem autora niniejszego opracowania całość założenia w proponowanych granicach winna pozostać w gestii jednego właściciela tj. administracji lasów państwowych.

Użytkowanie jako ośrodka wczasów rodzinnych przez Polską Żeglugę Bałtycką w Kołobrzegu jest celowe ale tylko w ramach dzierżawy i w zakresie uzgodnionym z a.l.p.

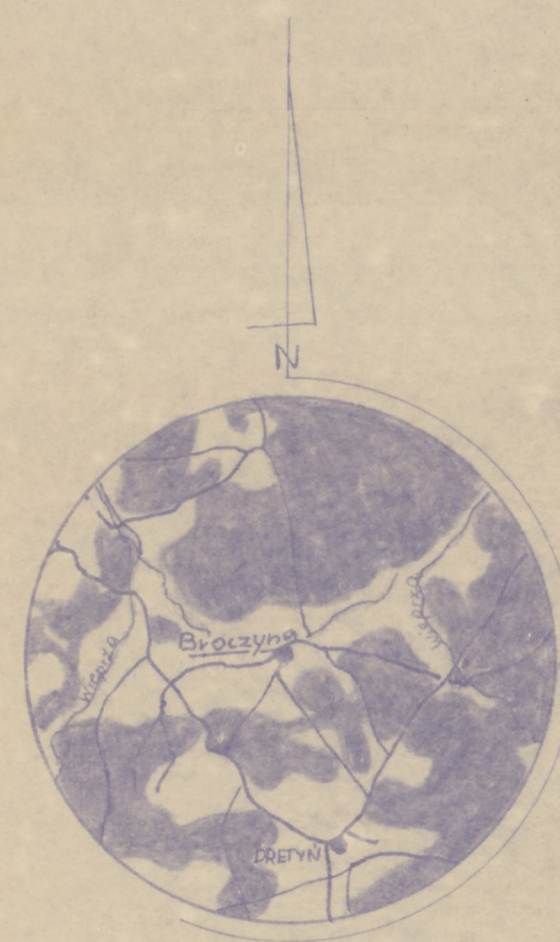
Zdaniem autora niniejszego opracowania park pałacowy i park leśny w granicach ochrony założenia należy uznać za obiekt zabytkowy i wpisać do rejestru zabytków województwa Śląskiego. Przemawia za tym kompletność układu i jego celowe ośrodkowe wykorzystywanie. Również z uwagi na stary i cenny drzewostan i topografię terenu zespół wymaga skutecznej ochrony.

Konieczna jest stała opieka i koordynacja właściciela obiektu administracji lasów państwowych z swoimi szerokimi prerogatywami w zakresie ochrony przyrody.

Opracowanie graficzne, układ zdjęć i redakcja tekstu

inż. Henryk *Bruch* 215081

kwiecień 1979 r.

ORIENTACJA 1 : 20 000

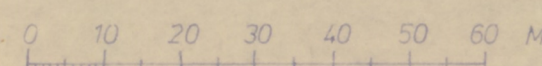
OZNACZENIA

	aktualna granica parku
	budynek drewniany
	drogi
	drogi założone współczesne
	masyw starodrzewia
	pojedyncze stare drzewa iglaste i liściaste
	kzewy
	powierzchnie trawiaste
	stanowisko wyk. zdjęć
	granica ochrony zabytkowego założenia
	granica ochrony ekologicznej
skrót.	Bk - buk Brz - brzoza Db - dąb Gb - grab Js - jesion Ksz - kasztanowiec Ol - olsza So - sosna Św - świerk

SZKIC SYTUACYJNY
PARKU PAŁACOWEGO - CZ. LEŚNA
W MIEJSCOWOŚCI BRO CZYNA
GM. MIASTKO
NADL. DRETYŃ
ODDZ. 30 h, POW. 1,28 ha

SKALA 1 : 1000

Opracował inż. Henryk Grecki
Kreśliła: tech. Aliona Kolińska
1979 r.

1. Broczyna gm. Miastko
Park patacowy, os. leśna
Strumyk i szpaler drzew
fot. J. Kurowska, maj 1979 r.

neg. nr 39066

2. Broczyna gm. Miastko
Park pałacowy cz. leśna
Altana lipowa
fot. J. Kurowska, maj 1979 r.

neg. nr 38067